

Karakter GeliŖim ?ndeksi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Karakter GeliŖim ?ndeksi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24308>

Özet

Karakter Gelişim İndeksi (KGI), bireylerin karakter özelliklerini ve ahlaki gelişim düzeylerini ölçmek amacıyla tasarlanmış bir psikolojik ölçektir. Bu ölçek, Ekşi ve arkadaşları tarafından 2017 yılında Türk kültürüne uyarlama ve geçerlik çalışması yapılarak Türkçeye kazandırılmıştır. Çalışma, özellikle **Türk ergenler** üzerindeki psikometrik özellikler incelenerek, ölçeğin genç nüfusta karakter gelişiminin farklı boyutlarındaki güvenilir ve geçerli bir şekilde değerlendirildiğini göstermeyi amaçlanmıştır. KGI, eğitim ve gelişim psikolojisi alanlarında gençlerin karakter eğitimine yönelik müdahalelerin etkinliğini belirlemede kritik bir araç olarak kullanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Karakter Gelişim İndeksi, Karakter Gelişimi, Ergen, Uyarlama, Psikometrik Özellikler, Ahlaki Gelişim, Eğitim Psikolojisi.

Yazarlar

Halil Ekşi, İbrahim Demirci, Çiğdem Kaya, Fatma Ekşi.

Amaç

Karakter Gelişim İndeksi'nin temel amacı, ergen popülasyonunda karakterin çok boyutlu yapısını sistematik bir şekilde değerlendirmektir. Ölçek, özellikle bireylerin sorumluluk, dürüstlük, saygı, adalet ve şefkat gibi temel karakter erdemlerini ne ölçüde içselleştirdiğini ve davranışlarına yansıtıp yansıtmadığını belirlemeye odaklanmıştır.

Bu ölçeğin Türkçeye uyarlama çalışması (Ekşi vd., 2017), orijinal ölçeğin kültürel bağlamda korunup korunmadığını ve Türk gençlerinin karakteristik özelliklerine uygunluğunu test etmeyi hedeflemiştir. Elde edilen veriler, okullarda yürütülen karakter eğitimi programlarının etkinliğini ölçmek ve gelişimsel ihtiyaçları tespit etmek için önemli bir zemin sunmaktadır.

Yapı

Karakter Gelişim İndeksi, genellikle **çok boyutlu karakter kuramlarına** dayanmaktadır. Karakter, sadece bilişsel veya duygusal bir süreçten ziyade, bireyin ahlaki yargıları, duygusal tepkilerini ve eylemlerini kapsayan bütüncül bir yapı olarak ele alınır.

Ölçek, muhtemelen karakterin bilişsel, duygusal ve davranışsal bileşenlerini ölçen alt boyutlardan oluşmaktadır. Bu alt boyutlar arasında **ahlaki muhakeme**, sosyal sorumluluk, öz denetim ve bağlanmaya karşı gösterilen empati gibi temel karakter erdemleri bulunmaktadır. Ölçeğin Türk

ergenlerdeki yapıların, orijinal ölçeğin teorik çerçevesini destekleyip desteklemediği faktör analizleri ile incelenmiştir.

Geçerlik

Ekşi ve arkadaşlarının 2017 yılında yürüttüğü çalışmada, Karakter Gelişim İndeksi'nin Türk ergen popülasyonu için geçerliği detaylı olarak araştırılmıştır. Geçerlik çalışmaları, ölçeğin gerçekten ölçmeyi amaçladığı **karakter gelişimini** ölçtüğünü kanıtlamak için kritik öneme sahiptir.

Yapılan psikometrik analizler kapsamında, yapı geçerliği büyük olasılıkla **Açımlayıcı ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (AFA ve DFA)** kullanılarak incelenmiştir. Bu analizler, ölçeğin alt boyutların teorik olarak beklenen yapıyı koruduğunu ve maddelerin ilgili faktörlere yeterince yüklendiğini ortaya koymuştur. Ayrıca, ölçüt bağıntılı geçerlik ve ayrırt edici geçerlik gibi ek geçerlik türleri de ölçeğin sağlamlığını desteklemek amacıyla kullanılmış olabilir.

Güvenirlilik

Ölçek uyarılma çalışmaları temel bileşenlerinden biri olan güvenirlilik, Karakter Gelişim İndeksi'nin tutarlılığını değerlendirmek için incelenmiştir. Güvenirlilik, ölçeğin farklı zamanlarda veya farklı madde gruplarıyla benzer sonuçlar üretme kapasitesini gösterir.

Genellikle iç tutarlılık katsayısı olan **Cronbach Alfa** değeri, ölçeğin toplam puanı ve alt boyutlar için hesaplanmıştır. Yüksek Cronbach Alfa değerleri, ölçeğin maddelerinin homojen olduğunu ve aynı yapıyı ölçtüğünü işaret eder. Ayrıca, ölçeğin zaman içindeki stabilitesini belirlemek amacıyla **test-tekrar test güvenirliliği** de rapor edilmiş olabilir, bu da ölçek puanlarının zamana karşı ne kadar kararlı olduğunu gösterir.

Faktör Analizi

Ekşi ve arkadaşlarının uyarılma çalışması, Karakter Gelişim İndeksi'nin Türk kültüründeki faktör yapılarını incelemeyi gerektirmiştir. Bu süreç, ölçeğin orijinal yapılarının Türk örnekleminde de geçerli olup olmadığını doğrulamak için hayati öneme sahiptir.

Yapılan faktör analizleri, ölçeğin teorik olarak belirlenen karakter boyutlarına uygun bir faktör yapıyı sergilediğini kanıtlamıştır. Bu analizler sonucunda, ölçeğin çok boyutlu yapılarının, Türk ergen örnekleminde de tutarlı olduğu ve kültürlerarası adaptasyonun başarılı olduğu sonucuna varılmıştır.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Orijinal derecelendirme bilgisi eksik olduğundan, uyarlama çalışmalarıyla yaygın kullanılan format belirtilmiştir.)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), Orijinal Dil (Bilinmiyor, muhtemelen İngilizce veya başka bir Avrupa dili)

Popülasyon Grubu: Öğrenciler

Yaş Grubu: Ergenler (Lise öğrencileri)

Popülasyon Detayları: Türk eğitim sistemindeki ortaöğretim öğrencileri (ergenlik dönemi).

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçeği

Anahtar Kelimeler

Karakter Eğitimi, Öz Bildirim, Ahlak Gelişimi, Psikolojik Ölçüm, Cronbach Alfa, Faktör Analizi, Psikometri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: halileksi@marmara.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yazın Adresi: Halil Ekşi (Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, Türkiye. Çalışmanın yapıldığı dönemdeki kurum bilgisi baz alınmıştır.)

Ünvanlar, Ücret ve Test Yılı

Ünvanlar: Ölçeğin ticari olmayan akademik kullanıcılar için sorumlu yazar Halil Ekşi ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ücret: Ticari olmayan akademik kullanıcılar için ücret bilgisi belirtilmemiştir.

Test Yılı: Uyarlama ve psikometrik özellikler çalışması yayın yılı 2017'dir.

Referanslar

Karakter Gelişim İndeksi'nin Türk ergenlerdeki psikometrik özelliklerinin incelendiği temel referans aşağıdadır:

Ekşi, H , Demirci, ? , Kaya, Ç . ve Ekşi, F . (2017). Karakter Gelişim İndeksi'nin Türk Ergenlerdeki Psikometrik Özellikleri. *Ege Eğitim Dergisi*, 18(2), 476-500. DOI: <https://doi.org/10.12984/egeefd.284832>

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden ulaşılabilir: dergipark.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: karakter-gelisim-indeksi-toad.pdf

Karakter Gelişim İndeksi Maddeleri

ÖNEMLİ: Bu ölçeğin madde içerikleri, orijinal kaynak içeriğinde sağlanmamıştır. Maddelere erişim için yayımlanmış makaleye veya sorumlu yazara başvurulması gerekmektedir.